

جغرافیای جنایت

شاخه جدید در دانش جغرافیا

تقریباً دو سال پیش اولین کتاب در زمینه جغرافیای جنایت به وسیله کیت هریس استاد جغرافیا در دانشگاه ایالتی اوکلاهما منتشر شد . که در آن اصول و مبانی این شاخه جدید از دانش جغرافیا مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته بود^۱ . اما سابقاً کار در جغرافیای جنایت به نیمة اول قرن ۱۹ بر می گردد که در سال ۱۸۳۳ گوری^۲ ، در پنج ناحیه فرانسه به رابطه میان فقر ، تراکم جمعیت و تعلیم و تربیت با انواع جرمها معتقد می شود . در سال ۱۹۳۵ نیز راسن^۳ با بررسی آمارهای قضائی انگلستان و ولز مطالعاتی را در زمینه جغرافیای جنایت بعمل می آورد . این محقق نواحی انگلستان و ولز را به حوزه های

۱— Keith D. Harries. The Geography of Crime and Justice. McGraw-Hill. 1974

۲— A. Guerry .

۳— W. Rawson .

کشاورزی ، کارخانه‌ای ، معدنی و متروپلیتن تقسیم می‌کند و در مطالعات خود به این نتیجه می‌رسد که تراکم جمعیت یکی از عوامل اصلی افزایش جرم و جنایت می‌باشد .

در سالهای ۱۹۲۶ و ۱۹۴۵ ، السورث هانتینگتن جغرافی دان برجستهٔ امریکائی تحقیقاتی در زمینهٔ نقش عوامل جغرافیائی در وقوع انواع جرمها انجام می‌دهد .

در سالهای ۱۹۲۹ و ۱۹۴۲ ، مفاهیم اکولوژی شهری که در مکتب دانشگاه شیکاگو به وسیلهٔ رابرت پارک ، ارنست برگس و رودریک مکنزی پایه‌گذاری شده بود به وسیلهٔ دو محقق برجسته بنامهای کلیفوردا^۱ و هنری مک‌کی^۲ بکار گرفته می‌شود . این محققین با استفاده از خصیصه‌های اکولوژیکی شهر ، نتیجه برسیهای خود را به این شرح منتشر می‌کنند :

- ۱- بالاترین میزان جرم و جنایت در محلاتی اتفاق می‌افتد که در آنها خانه‌های اجاره‌ای ارزان قیمت بیشتر می‌باشد .
- ۲- در محلاتی که میزان جرم و جنایت بیشتر است زنان محله نیز به انواع جرمها مرتکب می‌شوند .
- ۳- افراد مجرم بیشتر محلاتی را جهت سکونت خود انتخاب می‌کنند که مجرمین باسابقه در آنها زندگی می‌کنند .
- ۴- در محلاتی که دانش‌آموزان مدارس ، از دبیرستان فرار

۱— C. Shaw.

۲— H. McKay.

می کنند و وقت خود را در بیرون از مدرسه بیهوده تلف می نمایند رقم جرم و جنایت بالا می گیرد . در این قبیل محلات جرم و جنایت حتی میان گروه سنی میانسال نیز بیشتر است .

۵- جرم و جنایت از الگوهای اجتماعی و فیزیکی شهر تعیت می کند به دیگر سخن ، وجود نارسانی در تشکیلات پلیس و دادگستری و با بخشاهای رو به ویران شهری زمینه های مساعدی جهت ارتکاب به جرم فراهم می سازد^۱ .

در سال ۱۹۵۸ ، والتر میلر^۲ در زمینه جرم و جنایت در رابطه با شرایط اجتماعی چنین می نویسد : « جوانان طبقه سوم و قشر پائین جامعه ، با احساس شکاف عمیق میان خود و امکانات پیشرفت ، مرتکب جرم می شوند چرا که این طبقه در آرزوی یک زندگی خوب ، دست یابی به امکانات طبقه دوم را غیرممکن می دانند و خواه ناخواه به سوی انواع جرمها کشانده می شوند^۳ .

در سال ۱۹۶۰ ، سدنی کاپلان^۴ ، مقاله جالبی تحت عنوان « عوامل آب و هوایی و جنایت » در نشریه انجمن جغرافی دانان امریکا منتشر می کند سپس ویلس میلر^۵ به رابطه میان عامل باد و وقوع

۱— Gerald F. pyle. The Spatial Dynamics of Crime.
PP. 16—17 .

۲— Walter Miller.

۳— The Spatial Dynamics of Crime. P. 12

۴— Sidney J. KaPlan. « Climatic Factors and Crime ». Professional Geographer. 12,1960 .

۵— Willis H. Miller,

جنایت معتقد می شود و تحقیقات خود را در سال ۱۹۶۸ در نشریه انجمن جغرافی دانان امریکا چاپ می کند.

در سال ۱۹۶۴ ، دونالد تفت^۱ در زمینه پراکندگی جرم و جنایت به خصیصه های اجتماعی بیش از عوامل طبیعی تأکید می کند و وقوع جنایات بیشمار را در جامعه امریکا ناشی از عوامل زیر می داند :

۱- ارزشهای برتری جوئی در جامعه امریکا

۲- گرایش بیش از حد به عوامل مادی

۳- برخورد خرد فرهنگها

در سال ۱۹۵۸ ، ماروین ولف‌گنگ^۲ بعد از تحقیق در فیلادلفیا امریکا معتقد می شود که میزان آدمکشی در فصل گرم سال افزایش می یابد و در فصل سرد کمترین میزان قتل اتفاق می افتد.

در سال ۱۹۶۸ ، والتر لاندن^۳ با توجه به آمارهای جنائی سال ۱۹۶۳ ایالات متحده ، چنین اظهار نظر می کند « جرم و جنایت و رفتارهای خشن بر علیه افراد ، در ماههای گرم سال بیشتر می شود اما تجاوز به ثروت و دارائی خانوارهای سرد افزایش می یابد . از طرفی دربارهای از روزهای هفته میزان جرم و جنایت بالا می گیرد چنانکه اطلاعات بدست آمده از فیلادلفیا امریکا معلوم می دارد که آمارهای مربوط به تجاوز به عنف از روز جمعه شروع به بالا رفتن

۱— Donald taft.

۲— marvin Wolfgang.

۳— Walter A. lunden.

می کند و در نصف شب یکشنبه پایان می گیرد. تجاوز به عنف در روزهای شنبه به بالاترین مرز خود می رسد.

در زمینه وقوع جرم و جنایت در ساعات مختلف شبانه روز، والتر لاندن ما را با حقایق بیشتری آشنا می سازد. این محقق با بررسیهای خود به این نتیجه می رسد که اغلب جرمها و جنایتها بین ساعت ۱۸ تا ۲۴ اتفاق می افتد به عبارت دیگر، تاریکی هوا و ساعات غیر کار روزانه مساعد ترین زمان جهت ارتکاب به جرم شناخته می شود. ماروین و لف گنگ معتقد است که تقریباً همه اعمال مربوط به تجاوز به عنف بین ساعت ۲۰ تا ۲ بعد از نصف شب صورت می گیرد^۱.

در بالا گرفته میزان خشونت در جامعه شهری، همواره رابطه ای میان قشر جامعه و نوع کار موجود بوده است. بدینسان که بالاترین میزان شرارت‌های جوانی میان جوانان طبقه‌کار گر خیلی بیشتر از جوانان طبقه دوم می باشد. از طرفی اغلب جرمها و خشونتها به وسیله افرادی صورت می گیرد که در مشاغل بی ارزش جامعه بخدمت گرفته شده‌اند. میزان جرم و جنایت در رابطه با ساخت اجتماعی بخشی از جغرافیای جنایت را تشکیل می دهد و موارد زیر را قابل بررسی می داند:

- ۱- محلاتی که در آنها افراد مجرد بیشتر است رقم جرم و جنایت نیز بیشتر می باشد.

- ۲- در محلاتی که همسایگان آن از سالیان دراز هم‌دیگر را می شناسند میزان جرم و جنایت پائین می باشد. بر عکس عدم ارتباط

همسايگان بايد گديگر ، ميزان برخوردها و جرمها را بالا مى برد .

۳- محلاتي که تراکم جمعيت در آنها بيشتر است ميزان جرم و جنایت نيز بيشتر مى باشد و اين به ويزه در محلات عقب مانده شهری كاملا صادق است . پاره اي بررسيها نيز که درباره تراکم حيوانات در درفضاي محدود صورت گرفته اين مسئله را بخوبی روشن مى سازد . درفضاي کم وسعت با تراکم حيوانات ، كجرويهائي ميان حيوانات ظاهر مى شود از آن جمله است : تعغيرات در فتارهای مادری ، دگرگونی در کیفیت آمیزشهای جنسی و بالاخره شیوع همجنس گرائی .

۴- عده اي از جغرافي دانان به رابطه ميان افزایش جرمها و كميت اطاقهای سکونتی معنقد مى باشند که در اکولوژي مسكن بخش مهمی را تشکيل مى دهد . سکونت و زندگی تعداد زیادي از اعضای خانواده در يك اطاق ، سبب پيدايش عصبانیت ، حساسیت ، زودرنجی ، بی حوصله گی ، بیزاری و خستگی پدر و مادر و ایجاد محیط کسالت بار جهت کودکان خانواده هاست . همه اين حالات زمینه های مساعدی جهت ارتکاب به انواع جرمها فراهم مى سازد و درنتیجه بزرگترین رقم شارتهاي جوانی ميان همین طبقه صورت مى گيرد .

از آنچه که در بالا گذشت مى توان مفاهيم و هدفهای جغرافیای

جنایت را به اين شرح بيان داشت :

۱- در جغرافیای جنایت رابطه ميان فضای زندگی و انواع

جرائم مطالعه مى شود .

۲- در جغرافیای جنایت رابطه ميان عوامل محیط طبیعی و

انواع ناسازگاریها بررسی مى گردد .

- ۳- در جغرافیای جنایت وابستگی میان شرایط اقتصادی -
اجتماعی مکان با جرم و جنایت مطالعه می شود .
- ۴- در جغرافیای جنایت حوزه های اجتماعی شهرها از نظر گاه
جرائم و جنایت مورد مطالعه قرار می گیرد .
- ۵- در جغرافیای جنایت ، حوزه های طبیعی انواع جرمها
روی نقشه ها تعیین می گردد .^۱

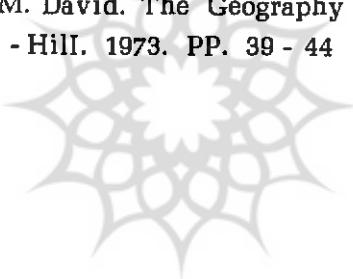
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

۱- Keith D. Harries. The Geography of Crime and Justice. PP. 118 - 121'

منابع

- ۱— Banfield C. Edward. The Unheavenly City revisited. Little , Brown and Company. 1974. PP' 179—185.
- ۲— Harries D. Keith. The Geography of Crime and Justice. McGraw—Hill. 1974. PP. 119—121.
- ۳— Kaplan J. Sidney « Climate Factors and Crime » Professional Geographer. 12 . 1960
- ۴— Pyle F. Gerald. The Spatial Dynamics of Crime. The University of Chicago. Departmet of Geography No . 159. 1974. PP. 12,19 — 17,28 — 29. 36.
- ۵ — Smith M. David. The Geography of Social well - Being. Mc Graw - Hill. 1973. PP. 39 - 44

 پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 پرتال جامع علوم انسانی